

Advokat S V E N G E T Z

183

Jessheim 21.5.1970.

Hr. stortingsmann H. Hammond Rosbach,
Venstres gruppe,
S t o r t i n g e t ,
O s l o D e p .

Rettsoppgjøret -

Deres spørsmål (begr.) til statsråd Bondevik -
og NRK programbladmedarbeider Wenche Torunn Nilsen.

Av avisene fremgår at De har tatt opp som et spørsmål til statsråd Bondevik om rettsoppgjøret var et rettsoppgjør. Hvordan kan De vente å få et riktig og fullstendig svar på dette spørsmål på denne måte?

NRK's medarbeider - som indirekte injurieres - får selv ingen mulighet til hverken å forklare seg eller sitt synspunkt.

Det er med andre ord sikkert at De ikke kan få et svar i forsvar fra den som har krav på å ta til gjenmele. En vesentlig forutsetning for et anstendig oppgjør mangler der.

Statsråd Bondevik - mangler forutsetningene for å kunne vurdere kvaliteten i rettsoppgjøret. Han har heller ikke hatt noen mulighet for å få det nødvendige materiale til belysningen. Han har som de fleste andre vært henvist til det mangelfulle og noe ensidige stoff som hittil har vært gitt plass i norske offentlighet og presse siden 1945. Hvis De ikke kjenner til hvordan stoff som forstyrrer idyllen har vanskelig får komme inn, så kan De få endel orienterende materiale her.

Rettsoppgjøret - det er ikke min betegnelse - mangler endel av de kriterier som må kreves for at betegnelsen skal være korrekt:

1. Norge var ikke krigførende - hvilket var forutsetningen for at det var grunnlag for å få plasert 70-100.000 landsmenn som landssvikere. Spørsmålet er behandlet av utenriksminister Byrnes, USA, i hans bok Frankly Spoken (1947), hvor han selv, Stalin, Molotov og GB's. Bevin var enige om og fastslo at Norge ikke var krigførende og at det derfor ikke hadde rett til å delta i fredsforhandlinger ved krigens slutt. Norge ble uttrykkelig nevnt fordi handelsflåtens hjelp til USA var klar, likeså dens betydning for krigens gang.

2.

Vi bør vel kunne være enige om at dette er noe mere objek-
tivt å bygge på enn lokal norsk tro.

2. Rett forutsetter mulighet for objektiv vurdering av subjek-
tive syn.

Hvilken mulighet for dette kan De påvise i den behandling
som fant sted ?

- a) Dommerne - hvilke krav var de gjenstand for ? Attest for
nasjonal holdning ? Hvem ga den og på hvilket grunnlag ?
- b) Meddommerne - hvorfor ble lagrettene sløyfet ? Og på hvil-
ken måte ble meddommerne utpekt ? Hvilken attest måtte de
ha ? Og hvem ga den og på hvilket grunnlag ?
- c) Forsvarerne - hvorfor måtte de ha attest for god nasjonal
holdning for å bli oppnevnt ? Hvilken mulighet hadde de til
å forstå alle sider ved sakene og hvilken mulighet hadde
de angrepne for et brukbart forsvar ?
- d) Materialet fra etterforskerne - hvordan var det ? Hvilke
retningslinjer forelå for dem ? Har De sett den røde slipp
som lå i enkelte omslag med anvisning på hva som skulle
tas ut av arkivene til mulig bruk og hva ikke ? Jeg har
lest den. Vi får håpe at noen ligger igjen i omslagene.

-oOo-

Har De aldri stusset ved betegnelsen "Rettsoppgjøret" ? Hvorfor
skulle det være nødvendig hvis det ikke var tvil.

Det er også merkelig med den stadige tilbakevenden til forsvar
for begrepet når "motparten" i disse 25 år foreløpig har måttet
avfinne seg med plassmangel i den frie norske presse stort sett.
Jeg kan ikke se at De som spørger og Bondevik som svarer bør
kunne rette opp syndene fra 1945 og utover på denne måte.
Og overfor den arme unge dame i NRK er det et utillatelig
overgrep - . Om De sitter på stortinget bør De bruke den veg
andre må gå i slike situasjoner.

E.s Jeg kjenner henne ikke
og er ikke ugild på noe vis
i den forbindelse.

Med hilsen

Sven Getz